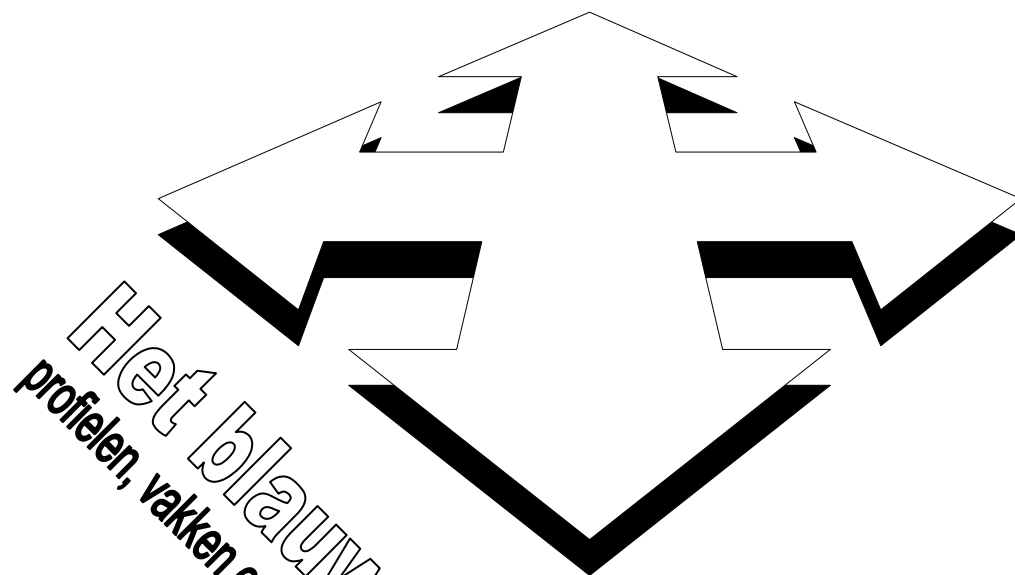

Profielen, vakken en modulen op het MLA

*Het blauwe boekje
profielen, vakken en modulen in de bovenbouw*

oktober 2010

**CURSUS
2011-2012**

Inleiding

In dit boekje vind je informatie over de vakken in de bovenbouw die je op het MLA kunt volgen.

Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen:

- havo en
- vwo (met daarbij de mogelijkheid om gymnasium te doen),

en daarbinnen tussen de vier profielen:

- C&M (Cultuur en Maatschappij),
- E&M (Economie en Maatschappij),
- N&G (Natuur en Gezondheid) en
- N&T (Natuur en Techniek).

Over deze acht varianten gaan bladzijden 2 t/m 9.

Bij de vwo-profielen staat ook informatie over de gymnasium-variant.

Bij elk profiel bestaat het programma uit een aantal vaste vakken (algemene vakken en profielvakken) en een aantal keuzevakken. Een korte beschrijving van die keuzevakken staat op bladzijden 10 t/m 16.

Op bladzijde 17 en verder vind je informatie over modulen.

Je staat voor een belangrijke keuze. Aarzel niet om advies te vragen aan de decanen, je docenten en natuurlijk ook thuis.

Veel succes in de bovenbouw.

Drie deelscholen in de bovenbouw

Net als in de onderbouw is ook de bovenbouw georganiseerd in deelscholen. Ons uitgangspunt van de deelschool als pedagogische eenheid blijft dus voor leerlingen herkenbaar.

De bovenbouw is als volgt ingedeeld:

- de deelscholen X en Y (voor leerlingen met een maatschappijprofiel, dus zowel CM- als EM-profiel);
- de deelschool Z (voor leerlingen met een natuurprofiel, dus zowel NG- als NT-profiel).

Elke deelschool bevat aparte stamklassen voor havo- en vwo-leerlingen. Een leerling wordt in principe voor de gehele bovenbouwperiode in een deelschool geplaatst, vergelijkbaar met de onderbouwsituatie.

Vaste vakken

De volgende vakken krijg je in ieder geval:

Nederlands
Engels
Maatschappijleer
Culturele en Kunstzinnige Vorming
Lichamelijke Opvoeding
Geschiedenis
Profielwerkstuk
Een module naar keuze
Loopbaanoriëntatie en –begeleiding
Werkweek

Keuzevakken

Je moet vier vakken kiezen uit de onderstaande lijst.

Daarbij gelden de volgende spelregels:

- Kies in elke kolom één vak waar een achter staat.
- Je kunt natuurlijk elk vak maar één keer kiezen.
- Wanneer je na de havo nog **vwo C&M** wilt doen, *moet* je wiskunde A of B kiezen.
- **Niet alle denkbare combinaties zijn roostertechnisch mogelijk. Wanneer het nodig blijkt je keuzes aan te passen, hoor je dat uiterlijk bij het 17e verslag.**
- Na het 16e verslag wordt een indeling gemaakt. Daarna kunnen wijzigingen alleen nog wanneer er ruimte voor is.
- Een extra vak mag als het rooster dat toelaat.

	taal	cultuur	maatsch.	vrij
Frans	☐	☐		☐
Duits	☐	☐		☐
Filosofie		☐		☐
Tekenen		☐		☐
Drama		☐		☐
Aardrijkskunde			☐	☐
Economie			☐	☐
Maatschappijwetenschappen			☐	☐
Wiskunde A				☐
Wiskunde B				☐
Informatica				☐
Biologie				☐
Natuurkunde (wi A of B vereist)				☐

Profiel- en vakkenkeuze Havo profiel Economie en Maatschappij cursus 2011-2012

Vaste vakken

De volgende vakken krijg je in ieder geval:

Nederlands
Engels
Maatschappijleer
Culturele en Kunstzinnige Vorming
Lichamelijke Opvoeding
Geschiedenis
Economie
Profielwerkstuk
Een module naar keuze
Loopbaanoriëntatie en –begeleiding
Werkweek

Keuzevakken

Je moet drie vakken kiezen uit de onderstaande lijst.

Daarbij gelden de volgende spelregels:

- Kies in elke kolom één vak waar een achter staat.
- Je kunt natuurlijk elk vak maar één keer kiezen.
- Wanneer je na de havo nog **vwo E&M** wilt doen, *moet* je Frans of Duits kiezen, tenzij je een officiële dyslexieverklaring hebt. Dan kun je aanspraak maken op de ontheffingsregeling voor de tweede moderne vreemde taal (Frans of Duits).
- **Niet alle denkbare combinaties zijn roostertechisch mogelijk. Wanneer het nodig blijkt je keuzes aan te passen, hoor je dat uiterlijk bij het 17e verslag.**
- Na het 16^e verslag wordt een indeling gemaakt. Daarna kunnen wijzigingen alleen nog wanneer er ruimte voor is.
- Een extra vak mag als het rooster dat toelaat.

	wiskunde	profiel	vrij
Wiskunde A	☐		
Wiskunde B	☐		
Frans		☐	☐
Duits		☐	☐
Aardrijkskunde		☐	☐
Maatschappijwetenschappen		☐	☐
Filosofie			☐
Tekenen			☐
Drama			☐
Informatica			☐
Biologie			☐
Natuurkunde			☐

Profiel- en vakkenkeuze Havo profiel Natuur en Gezondheid cursus 2011-2012

Vaste vakken

De volgende vakken krijg je in ieder geval:

Nederlands
Engels
Maatschappijleer
Culturele en Kunstzinnige Vorming
Lichamelijke Opvoeding
Scheikunde
Biologie
Profielwerkstuk
Een module naar keuze
Loopbaanoriëntatie en –begeleiding
Werkweek

Keuzevakken

Je moet drie vakken kiezen uit de onderstaande lijst.

Daarbij gelden de volgende spelregels:

- Kies in elke kolom één vak waar een achter staat.
- Je kunt natuurlijk elk vak maar één keer kiezen.
- Wanneer je na de havo nog **vwo N&G** wilt doen, *moet* je Frans of Duits kiezen, tenzij je een officiële dyslexieverklaring hebt. Dan kun je aanspraak maken op de ontheffingsregeling voor de tweede moderne vreemde taal (Frans of Duits).
- **Niet alle denkbare combinaties zijn roostertechnisch mogelijk. Wanneer het nodig blijkt je keuzes aan te passen, hoor je dat uiterlijk bij het 17e verslag.**
- Na het 16^e verslag wordt een indeling gemaakt. Daarna kunnen wijzigingen alleen nog wanneer er ruimte voor is.
- Een extra vak mag als het rooster dat toelaat.

	wiskunde	profiel	vrij
Wiskunde A	☐		
Wiskunde B	☐		
Aardrijkskunde		☐	☐
Natuurkunde		☐	☐
Frans			☐
Duits			☐
Economie			☐
Maatschappijwetenschappen			☐
Filosofie			☐
Tekenen			☐
Drama			☐
Informatica			☐

Vaste vakken

De volgende vakken krijg je in ieder geval:

Nederlands
Engels
Maatschappijleer
Culturele en Kunstzinnige Vorming
Lichamelijke Opvoeding
Wiskunde B
Natuurkunde
Scheikunde
Profielwerkstuk
Een module naar keuze
Loopbaanoriëntatie en –begeleiding
Werkweek

Keuzevakken

Je moet twee vakken kiezen uit de onderstaande lijst.

Daarbij gelden de volgende spelregels:

- Kies in elke kolom één vak waar een achter staat.
- Je kunt natuurlijk elk vak maar één keer kiezen.
- Wanneer je na de havo nog **vwo N&T** wilt doen, *moet* je Frans of Duits kiezen, tenzij je een officiële dyslexieverklaring hebt. Dan kun je aanspraak maken op de ontheffingsregeling voor de tweede moderne vreemde taal (Frans of Duits).
- **Niet alle denkbare combinaties zijn roostertechnisch mogelijk. Wanneer het nodig blijkt je keuzes aan te passen, hoor je dat uiterlijk bij het 17e verslag.**
- Na het 16^e verslag wordt een indeling gemaakt. Daarna kunnen wijzigingen alleen nog wanneer er ruimte voor is.
- Een extra vak mag als het rooster dat toelaat.

	profiel	vrij
Biologie	☐	☐
Informatica	☐	☐
Frans		☐
Duits		☐
Aardrijkskunde		☐
Economie		☐
Maatschappijwetenschappen		☐
Filosofie		☐
Tekenen		☐
Drama		☐

Profiel- en vakkenkeuze Vwo profiel Cultuur en Maatschappij cursus 2011-2012

Vaste vakken

De volgende vakken krijg je in ieder geval:

Nederlands
Engels
Maatschappijleer
Algemene Natuurwetenschappen
Culturele en Kunstzinnige Vorming (of KCV)
Lichamelijke Opvoeding
Geschiedenis
Profielwerkstuk
Een module naar keuze
Loopbaanoriëntatie en –begeleiding
Werkweek

Gymnasium

Alleen wanneer je in de onderbouw Latijn én Grieks gevolgd hebt, kun je Gymnasium doen. Je moet dan Latijn en/of Grieks + KCV kiezen, CKV vervalt dan.

Wanneer je in de onderbouw alleen Latijn of alleen Grieks hebt gedaan, kun je die taal wel kiezen, maar niet als gymnasiast. Je moet dan ook Frans en/of Duits kiezen.

*Alle leerlingen Vwo kunnen kiezen voor een **versterkt taalprogramma**, te weten Frans Plus of Duits Plus. Dit geeft een vrijstelling voor een module.*

Keuzevakken Je moet vijf vakken kiezen uit de onderstaande lijst.

Daarbij gelden de volgende spelregels:

- Kies in elke kolom één vak waar een achter staat.
- Je kunt natuurlijk elk vak maar één keer kiezen.
- Wanneer je gymnasium doet, *moet* je Latijn of Grieks (of beide) kiezen. Daarbij *mag* je nog Frans en/of Duits kiezen.
- Wanneer je geen gymnasium doet, *moet* je Frans of Duits (of beide) kiezen. Daarbij *mag* je nog Latijn en/of Grieks kiezen.
- **Niet alle denkbare combinaties zijn roostertechnisch mogelijk. Wanneer het nodig blijkt je keuzes aan te passen, hoor je dat uiterlijk bij het 17e verslag.**
- Na het 16^e verslag wordt een indeling gemaakt. Daarna kunnen wijzigingen alleen nog wanneer er ruimte voor is.
- Een extra vak mag als het rooster dat toelaat.

	taal	cultuur	maatsch	wiskunde	vrij
Latijn (+ KCV)	☐	☐			☐
Grieks (+ KCV)	☐	☐			☐
Frans óf Frans Plus	☐	☐			☐
Duits óf Duits Plus	☐	☐			☐
Filosofie		☐			☐
Tekenen		☐			☐
Drama		☐			☐
Aardrijkskunde			☐		☐
Economie			☐		☐
Maatschappijwetenschappen			☐		☐
Wiskunde C				☐	
Wiskunde A				☐	
Wiskunde B				☐	
Wiskunde D (wi B vereist)					☐
Informatica					☐
Biologie					☐
Natuurkunde (wi A of B vereist)					☐

Profiel- en vakkenkeuze Vwo profiel Economie en Maatschappij cursus 2011-2012

Vaste vakken

De volgende vakken krijg je in ieder geval:

Nederlands
Engels
Maatschappijleer
Algemene Natuurwetenschappen
Culturele en Kunstzinnige Vorming (of KCV)
Lichamelijke Opvoeding
Geschiedenis
Economie
Profielwerkstuk
Een module naar keuze
Loopbaanoriëntatie en –begeleiding
Werkweek

Gymnasium

Alleen wanneer je in de onderbouw Latijn én Grieks gevolgd hebt, kun je Gymnasium doen. Je moet dan Latijn en/of Grieks + KCV kiezen, CKV vervalt dan.

Wanneer je in de onderbouw alleen Latijn of alleen Grieks hebt gedaan, kun je die taal wel kiezen, maar niet als gymnasiast. Je moet dan ook Frans en/of Duits kiezen.

*Alle leerlingen Vwo kunnen kiezen voor een **versterkt taalprogramma**, te weten Frans Plus of Duits Plus. Dit geeft een vrijstelling voor een module.*

Keuzevakken

Je moet vier vakken kiezen uit de onderstaande lijst.

Daarbij gelden de volgende spelregels:

- Kies in elke kolom één vak waar een achter staat.
- Je kunt natuurlijk elk vak maar één keer kiezen.
- Wanneer je gymnasium doet, *moet* je Latijn of Grieks (of beide) kiezen. Daarbij *mag* je nog Frans en/of Duits kiezen.
- Wanneer je geen gymnasium doet, *moet* je Frans of Duits (of beide) kiezen. Daarbij *mag* je nog Latijn en/of Grieks kiezen.
- **Niet alle denkbare combinaties zijn roostertechnisch mogelijk. Wanneer het nodig blijkt je keuzes aan te passen, hoor je dat uiterlijk bij het 17e verslag.**
- Na het 16^e verslag wordt een indeling gemaakt. Daarna kunnen wijzigingen alleen nog wanneer er ruimte voor is.
- Een extra vak mag als het rooster dat toelaat.

	taal	profiel	wiskunde	vrij
Latijn (+ KCV)	☐			☐
Grieks (+ KCV)	☐			☐
Frans óf Frans Plus	☐	☐		☐
Duits of Duits Plus	☐	☐		☐
Aardrijkskunde		☐		☐
Maatschappijwetenschappen		☐		☐
Wiskunde A			☐	
Wiskunde B			☐	
Wiskunde D (wi B vereist)				☐
Filosofie				☐
Tekenen				☐
Drama				☐
Informatica				☐
Biologie				☐
Natuurkunde				☐

Profiel- en vakkenkeuze Vwo profiel Natuur en Gezondheid cursus 2011-2012

Vaste vakken

De volgende vakken krijg je in ieder geval:

Nederlands
Engels
Maatschappijleer
Algemene Natuurwetenschappen
Culturele en Kunstzinnige Vorming (of KCV)
Lichamelijke Opvoeding
Biologie
Scheikunde
Profielwerkstuk
Een module naar keuze
Loopbaanoriëntatie en -begeleiding
Werkweek

Gymnasium

Alleen wanneer je in de onderbouw Latijn én Grieks gevolgd hebt, kun je Gymnasium doen. Je moet dan Latijn en/of Grieks + KCV kiezen, CKV vervalt dan.

Wanneer je in de onderbouw alleen Latijn of alleen Grieks hebt gedaan, kun je die taal wel kiezen, maar niet als gymnasiast. Je moet dan ook Frans en/of Duits kiezen.

*Alle leerlingen Vwo kunnen kiezen voor een **versterkt taalprogramma**, te weten Frans Plus of Duits Plus. Dit geeft een vrijstelling voor een module.*

Keuzevakken

Je moet vier vakken kiezen uit de onderstaande lijst.

Daarbij gelden de volgende spelregels:

- Kies in elke kolom één vak waar een achter staat.
- Je kunt natuurlijk elk vak maar één keer kiezen.
- Wanneer je gymnasium doet, *moet* je Latijn of Grieks (of beide) kiezen. Daarbij *mag* je nog Frans en/of Duits kiezen.
- Wanneer je geen gymnasium doet, *moet* je Frans of Duits (of beide) kiezen. Daarbij *mag* je nog Latijn en/of Grieks kiezen.
- Wiskunde D kun je alleen kiezen als je Wiskunde B hebt.
- **Niet alle denkbare combinaties zijn roostertechnisch mogelijk. Wanneer het nodig blijkt je keuzes aan te passen, hoor je dat uiterlijk bij het 17e verslag.**
- Na het 16^e verslag wordt een indeling gemaakt. Daarna kunnen wijzigingen alleen nog wanneer er ruimte voor is.
- Een extra vak mag als het rooster dat toelaat.

	taal	wiskunde	profiel	vrij
Latijn (+ KCV)	☐			☐
Grieks (+ KCV)	☐			☐
Frans óf Frans Plus	☐			☐
Duits óf Duits Plus	☐			☐
Wiskunde A		☐		
Wiskunde B		☐		
Aardrijkskunde			☐	☐
Natuurkunde			☐	☐
Wiskunde D (wi B vereist)				☐
Economie				☐
Maatschappijwetenschappen				☐
Filosofie				☐
Tekenen				☐
Drama				☐
Informatica				☐

Vaste vakken

De volgende vakken krijg je in ieder geval:

Nederlands
Engels
Maatschappijleer
Algemene Natuurwetenschappen
Culturele en Kunstzinnige Vorming (of KCV)
Lichamelijke Opvoeding
Wiskunde B
Natuurkunde
Scheikunde
Profielwerkstuk
Een module naar keuze
Loopbaanoriëntatie en -begeleiding
Werkweek

Gymnasium

Alleen wanneer je in de onderbouw Latijn én Grieks gevolgd hebt, kun je Gymnasium doen. Je moet dan Latijn en/of Grieks + KCV kiezen, CKV vervalt dan.

Wanneer je in de onderbouw alleen Latijn of alleen Grieks hebt gedaan, kun je die taal wel kiezen, maar niet als gymnasiast. Je moet dan ook Frans en/of Duits kiezen.

*Alle leerlingen Vwo kunnen kiezen voor een **versterkt taalprogramma**, te weten Frans Plus of Duits Plus. Dit geeft een vrijstelling voor een module.*

Keuzevakken

Je moet drie vakken kiezen uit de onderstaande lijst.

Daarbij gelden de volgende spelregels:

- Kies in elke kolom één vak waar een achter staat.
- Je kunt natuurlijk elk vak maar één keer kiezen.
- Wanneer je gymnasium doet, *moet* je Latijn of Grieks (of beide) kiezen. Daarbij *mag* je nog Frans en/of Duits kiezen.
- Wanneer je geen gymnasium doet, *moet* je Frans of Duits (of beide) kiezen. Daarbij *mag* je nog Latijn en/of Grieks kiezen.
- **Niet alle denkbare combinaties zijn roostertechnisch mogelijk. Wanneer het nodig blijkt je keuzes aan te passen, hoor je dat uiterlijk bij het 17e verslag.**
- Na het 16^e verslag wordt een indeling gemaakt. Daarna kunnen wijzigingen alleen nog wanneer er ruimte voor is.
- Een extra vak mag als het rooster dat toelaat.

	taal	profiel	vrij
Latijn (+ KCV)	☐		☐
Grieks (+ KCV)	☐		☐
Frans óf Frans Plus	☐		☐
Duits óf Duits Plus	☐		☐
Wiskunde D		☐	☐
Biologie		☐	☐
Informatica		☐	☐
Aardrijkskunde			☐
Economie			☐
Maatschappijwetenschappen			☐
Filosofie			☐
Tekenen			☐
Drama			☐

Keuzevakken

Met veel vakken in de bovenbouw heb je in de onderbouw al kennisgemaakt.

Maar vaak hebben ze in de bovenbouw een wat ander karakter dan in de onderbouw. En er zijn ook nieuwe vakken.

Over vakken die voor iedereen verplicht zijn staat hier niets, maar wel over alle keuzevakken.

Latijn

In de vierde klas wordt gedurende ruim twee blokken de resterende grammatica behandeld. Hierna wordt overgegaan op het lezen van 'écht Latijn': niet vereenvoudigde teksten van schrijvers als Ovidius, Caesar, Catullus, Vergilius en Livius.

Je oefent je vertaalvaardigheid en leert daarnaast door het lezen van bovenstaande teksten over de Romeinse geschiedenis, politiek, religie en over het Romeinse gedachtegoed.

Grammatica, woorden en stamtijden worden herhaald.

Grieks

In de vierde klas maak je Pallas deel 2 geheel uit: de grammatica is hiermee grotendeels behandeld. Vanaf de vijfde klas ga je onaangepaste teksten lezen van schrijvers als Homeros, Ploutarchos, Herodotos, Euripides en Plato.

Je oefent je vertaalvaardigheid en leert door het lezen van bovenstaande teksten over de Griekse geschiedenis, politiek, filosofie en over de Griekse religie.

Grammatica, woorden en stamtijden worden herhaald.

Klassieke Culturele Vorming (KCV)

KCV is verplicht voor leerlingen met Grieks of Latijn. Het kan niet door andere leerlingen gekozen worden.

KCV houdt zich bezig met de cultuur van de Grieken en Romeinen en de invloed die deze in de loop van de eeuwen heeft gehad op de Europese cultuur. Beeldhouwkunst, architectuur,

antiek toneel en mythologie komen aan de orde. Teksten van Griekse en Romeinse schrijvers worden in vertaling gelezen.

KCV wordt gegeven en afgesloten in de vijfde klas. In de lessen van de eerste drie blokken staat Rome centraal, welke stad in het derde blok wordt bezocht in het kader van dit vak.

Filosofie

Filosofie betekent letterlijk 'liefde voor de wijsheid'. Deze wijsheid proberen we te krijgen door kritisch en creatief na te denken over een aantal belangrijke vraagstukken, waaronder: Wat is een goed en geslaagd leven? Hebben dieren rechten? Welke rol spelen verstand en gevoelens in ons leven? Moet je altijd doen waar je zin in hebt? Wat is waarheid? Zijn mensen vrij? Wanneer is een samenleving rechtvaardig? Waarom worden bepaalde vakken op school wel gegeven en andere niet?

Dit zijn maar een paar voorbeelden van eeuwenoude vragen die nog niets aan betekenis hebben verloren.

Het denken over deze en andere vragen doen we vaak samen; bijvoorbeeld via discussies in de klas. Je leert veel van het luisteren naar elkaar, en van het vinden van argumenten voor wat je vindt.

Ook leer je bij het vak filosofie om deze vragen en mogelijke antwoorden daarop, toe te passen op de actualiteit van vandaag de dag. Dit gebeurt in de lessen, door middel van verschillende soorten opdrachten, en in de toetsen, waaronder het eindexamen. Er is veel aandacht voor de vaak prikkelende ideeën van de grote filosofen uit de geschiedenis.

Frans

Net als in de onderbouw ligt de nadruk op het leren communiceren in het Frans en de kennismaking met allerlei aspecten van de Franse cultuur. Binnen school garandeert de aanwezigheid van een Franse taalassistent dat er extra aandacht aan spreekvaardigheid gegeven kan worden. De uitwisseling met een Franse school en Franstalige projecten bieden een unieke kans om je Frans in de praktijk verder te ontwikkelen.

Frans Plus¹⁾

Op het VWO kun je in plaats van Frans ook Frans Plus kiezen. Dat wil zeggen dat je gedurende 3 leerjaren extra Frans krijgt. Hierbij krijg je de gelegenheid om in de vier vaardigheden lezen, schrijven, luisteren en spreken een hoger niveau te bereiken.

Het spreekt vanzelf dat niet alleen binnen school tijd en aandacht besteed worden aan het Frans. Ook buiten school krijg je de gelegenheid je verder te bekwamen in het Frans.

In 6 VWO zul je naast het gewone eindexamen een internationaal erkend examen Frans afleggen, het 'Delf scolaire' op het B1 of B2 niveau. Dit B2 niveau geeft toegang tot Franstalige universiteiten.

*De keuze voor een **versterkte taal** (Frans Plus, Duits Plus) leidt tot een vrijstelling van de module-verplichting.*

Duits

In de bovenbouw gaat het bij Duits net als in de onderbouw om het leren communiceren in het Duits en om kennis te maken met de Duitse cultuur en geschiedenis. Het is de bedoeling om dit zo veel mogelijk met behulp van materiaal te doen dat aansluit bij de moderne tijd. Zo zul je o.a. met digitaal materiaal voor het leren van woorden, grammatica en uitspraak bezig zijn. Uiteraard komt de directe mondelinge communicatie ook uitvoerig tot haar recht. Wij werken vaak met Duitstalige taalassistenten die ons hierbij helpen. Doordat wij partnerschool zijn van het Goethe-Instituut, worden wij ook in allerlei buitenschoolse activiteiten goed ondersteund.

Duits Plus¹⁾

Als je Duits in het VWO op een hoger niveau wilt volgen en afsluiten, kun je je inschrijven voor de 'Goethe-Klasse'. Je hebt dan gedurende 2 jaar een uur meer Duits per week, versterkt Duits dus. Het is een aanbod voor leerlingen die net iets meer willen met Duits of die net iets meer talent voor die taal hebben.

Aan het einde van de rit zul je een internationaal erkend examen Duits afleggen op B2-, wellicht zelfs op C1 niveau. Met een C1-diploma word je zonder meer toegelaten tot de meeste Duitstalige Hogescholen en Universiteiten als je eens een jaartje buiten Nederland wilt gaan studeren of zelfs je hele studie op een Duitstalige Universiteit of Hogeschool wilt doen.

Het Goethe-Instituut steunt ons bij allerlei extra activiteiten die wij met de Goethe-Klasse ondernemen.

*De keuze voor een **versterkte taal** (Frans Plus, Duits Plus) leidt tot een vrijstelling van de module-verplichting.*

Engels Plus¹⁾

In 4 vwo volgen alle leerlingen het programma Engels Cambridge. Het vervolprogramma in 5 vwo is een keuzemogelijkheid. Eind 5 vwo kunnen leerlingen opgaan voor het Cambridge Exam, niveau C1. Dit diploma vergemakkelijkt de toegang tot Engelstalige universiteiten. De keuze voor dit programma wordt dus pas in de loop van 4 vwo voorgelegd.

1) De versterkte talen worden alleen aangeboden als er voldoende aanmeldingen voor zijn.

Tekenen

Het programma voor het examenvak tekenen bevat een groot praktisch gedeelte. Het is echt een doe-vak! Je leert verschillende technieken te gebruiken, en je ontwikkelt je talenten in zowel vrije als gebonden opdrachten. Belangrijker dan al vantevoren heel goed te kunnen tekenen is dat je houdt van tekenen en schilderen en dat je open staat en geïnteresseerd bent om je daar verder in te ontwikkelen. Wij zullen je stimuleren om daar verder in te groeien, er steeds beter in te worden en je mogelijkheden te verruimen.

Zoals je waarschijnlijk wel van ons weet is goed kunnen tekenen namelijk te leren. Dat heeft niet zozeer te maken met 'talent hebben', maar alles met goed leren kijken. Al tekenend onderzoek je eigenlijk hoe jij het ziet en hoe de dingen er uitzien. En zien is te leren. En hoe beter je leert zien, hoe beter je tekeningen worden!

Dat vraagt van jouw kant openheid, interesse, inzet en enige ambitie in die richting. Natuurlijk is er ook alle ruimte voor fantasie en eigen ideeën en proberen wij je te helpen die vorm te geven.

Alle teken- en schilderwerk dat je in de loop van 2 jaar (vwo 3 jaar) maakt, je 'Map', vormt het belangrijkste schoolexamenonderdeel, je hoeft dus niet op een bepaald moment een (examen-)tekening of schilderij te produceren, maar hebt daar alle tijd en ruimte voor.

Daarnaast vormt kunstgeschiedenis en kunstbeschouwing een (examen-) onderdeel van het vak Tekenen, en daarin maak je naast teken- en schilderkunst ook kennis met andere kunsten als architectuur, beeldhouwkunst, design, grafiek en grafische vormgeving.

Als je twijfelt of het examenvak Tekenen iets voor je is, aarzel dan niet en stap op een van de tekenleraren af (C-gebouw), laat wat tekeningen van je zien, en dan bespreken wij samen of tekenen wel of niet een goede keuze voor je is.

Drama & Kunst Algemeen

Drama en Kunst Algemeen vormen samen één vak.

Drama omvat tweederde van de lessen en is het praktijkgedeelte. Dit wordt afgesloten met een schoolexamen.

Kunst Algemeen is een theoretisch vak en omvat een derde van de lessen. Dit wordt afgesloten met een landelijk centraal examen op Cd-rom.

Drama is een 'doe'-vak en een samenwerkingsvak: je werkt twee keer per jaar in een groepje naar een avondvoorstelling toe. Het is dus belangrijk dat je op elkaar kunt vertrouwen in spel, in samenwerking en in aanwezigheid.

Drama vereist in de bovenbouw meer inzet dan in de onderbouw. Er zal ook meer gevraagd worden over jezelf na te denken, over je grenzen en je kwaliteiten in spel en in samenwerking.

Het programma is een mix van traditie en experiment. Het vak wil vooral een inspirerende plek zijn, waar je op allerlei manieren wordt uitgedaagd, je fantasie gekieteld, je lijf opnieuw ontdekt, je ogen geopend voor medespelers. Waar Shakespeare ineens kan swingen, waar het onmogelijke waargemaakt wordt.

Het Kunst Algemeen gedeelte is de theoretische kant van het vak. Tijdens de lessen staan een aantal belangrijke cultuurhistorische periodes centraal. Daarbij gaat het niet alleen om theater, maar ook om dans, muziek, film, fotografie, architectuur en beeldende kunst. Je maakt kennis met verschillende kunstdisciplines uit bijvoorbeeld de gouden eeuw, maar ook met moderne kunst aan het begin van de 20e eeuw en met de huidige massacultuur.

De vakonderdelen van Drama en Kunst Algemeen sluiten, waar mogelijk, op elkaar aan, maar er is een duidelijk verschil tussen het zelf doen bij Drama en de theorie bij Kunst Algemeen.

Aardrijkskunde

In de bovenbouw is de aardrijkskundestof onder te verdelen in vier thema's: 1. aarde; 2. wereld; 3. gebieden en 4. Nederland.

Bij het thema *Aarde* staat de natuur centraal: fysisch-geografische onderwerpen als vulkanisme, klimaten en verstoring van het milieu komen aan de orde.

Bij het thema *Wereld* gaat het over sociaal-geografische verschillen tussen regio's en landen. Hier staan de mensen centraal: verschillen tussen arm en rijk, oorzaken en gevolgen van globalisering, het wereldvoedselvraagstuk.

Als *gebied* komt Indonesië uitgebreid aan bod op de havo en de regio Zuidoost-Azië op het vwo.

Bij het onderdeel *Leefomgeving* van Nederland horen onderwerpen als overstromingsrisico's door broeikas-effect, problemen van grote steden en onderzoek in de eigen omgeving.

Economie

Het vak Economie behandelt zaken die te maken hebben met ons streven naar welvaart en de keuzes die we daarbij maken. Onderwerpen die aan de orde komen zijn: economische groei, de rol van de overheid in de economie, internationale handel en samenwerking, de arbeidsmarkt, sociale zekerheid, het gedrag van consumenten en producenten.

Hieronder vallen allemaal actuele vraagstukken, bijvoorbeeld: kan onze economie zo doorgroeien? Hoe zorgen we voor werkgelegenheid? Moet de pensioengerechtigde leeftijd omhoog i.v.m. de vergrijzing? Wat zijn de gevolgen van een verandering van de koers van de €? Hoe ziet het rentebeleid van de Europese Centrale Bank eruit? Wat zijn de gevolgen van meer concurrentie in de zorg? Wat zijn voor- en nadelen van privatisering van energiebedrijven? Is de staatsschuld een probleem?

Het is een maatschappijvak waarbij ook aardig wat gerekend moet worden en waarbij je, vooral op het vwo, verbanden ook wiskundig gaat toelichten. Het is een algemeen vormend vak, dat ook goed voorbereidt op veel vervolgstudies.

Maatschappijwetenschappen.

Maatschappijwetenschappen is een kennismaking met de sociale wetenschap. In de sociale wetenschap staat het gedrag van individuen en van groepen centraal. Hoe beïnvloeden die individuen en groepen elkaar? Hoe ontstaan maatschappelijke problemen?

We bestuderen zaken dicht bij huis: Wat is de invloed van soaps op de samenleving? Worden we gewelddadiger als we veel naar geweldfilms kijken? Waarom zijn veel Nederlanders de laatste jaren negatiever over de multiculturele samenleving gaan denken? Moeten de uitkeringen voor werklozen omhoog of omlaag? Wordt er door een blowverbod minder geblowd door jongeren? Waarom heeft het CDA meer vaste kiezers dan de VVD?

En we bestuderen zaken verder weg: Waarom komt er maar geen einde aan het Israëlijsch-Palestijns conflict terwijl alle betrokken partijen zeggen vrede te willen? Waarom gaf de uitzending van Nederlandse militairen naar Afghanistan zoveel meer politieke problemen dan die naar Irak? Hoe kunnen landen samenwerken om grensoverschrijdende problemen zoals milieuvervuiling en mensensmokkel aan te pakken?

Als je bovenstaande vragen wilt beantwoorden moet je feitenkennis hebben. Je moet argumenten kunnen onderscheiden en op hun waarde weten te schatten en je moet kritisch kunnen kijken naar onderzoeksresultaten. Die nieuwsgierige, kritische houding leer je bij maatschappijwetenschappen.

Je gaat ook zelf een klein onderzoek doen. Zo leer je vaardigheden die goed van pas komen bij de andere vakken en bij veel vervolgstudies na de middelbare school. Op het decanaat kunnen ze je hier meer over vertellen.

Geschiedenis

Geen mens kan zonder geschiedenis! Als je niet weet wat je naam is en waar je woont, kun je na school niet eens meer thuiskomen. Maar ook om het leven te begrijpen heb je geschiedenis nodig. Een mens met compleet geheugenverlies is geen mens. Het is trouwens ook erg leuk om, uit nieuwsgierigheid, van alles uit de geschiedenis te willen weten. “Wie was de beste president van de Verenigde Staten?”, zou je bijvoorbeeld kunnen vragen.

Hoe is een bepaalde situatie historisch tot stand gekomen? Zoals het “wonder” van de Nederlandse Republiek in de zeventiende eeuw. Of: de rol van de Oranjes in de Nederlandse samenleving. Het verleden te onderzoeken en te beschrijven is de belangrijkste taak van de geschiedschrijving. Welk ‘nut’ een dergelijk onderzoek heeft en of er uit de geschiedenis ‘lessen’ kunnen worden getrokken zijn andere vragen; vragen overigens die in Nederland (en de rest van de wereld) iedere dag gesteld én (op verschillende wijze) beantwoord worden. Kun je bijvoorbeeld uit de (Nederlandse) geschiedenis een “identiteit” vaststellen en zo ja, moet die ons allen dan tot een bindend voorbeeld zijn?

In de bovenbouw wordt bij het vak geschiedenis stilgestaan bij de ontwikkeling van vakkennis: jaartallen (de chronologie), begrippen, historische processen; je moet weten waarover je spreekt en schrijft. Je kunt in de bovenbouw bij geschiedenis ook onderwerpen kiezen die je zelf belangrijk, leuk en interessant vindt. Je leert vaardigheden als het geven van historische argumenten ter onderbouwing van een stelling of betoog.

Informatica

Het vak informatica geeft je een beeld van de verschillende onderdelen van deze wetenschap. Dat gebeurt niet in saaie theorielessen: het vak is zeer praktisch van opzet.

Je leert een interactieve website te maken met HTML, CSS en PHP. Daarbij komen bij het onderdeel beeldbewerking begrippen als compressie, sampling en resolutie aan bod.

Een belangrijk onderdeel van het vak is gamedesign. Je bouwt een eigen game, waarbij je leert hoe een computerprogramma in elkaar zit, als voorbereiding op programmeren. Je krijgt inzicht in de algemene principes van geautomatiseerde informatieverwerking. Dat betekent dat je leert begrijpen hoe informatie vormgegeven moet zijn, wil een computer er iets mee kunnen beginnen. Je moet complexe problemen kunnen splitsen in simpele stappen, die door een computer kunnen worden uitgevoerd.

Natuurlijk wordt ook de opbouw van een computer behandeld en krijg je een beeld hoe een processor werkt. Je krijgt inzicht in besturingssystemen en in wat een netwerk is, wat de voor- en nadelen daarvan zijn en welke netwerksystemen er zijn.

Het tweede jaar gaan we verder met programmeren in PHP. Je leert hoe een database in elkaar zit en hoe je een webdatabase bouwt, met PHP en MySQL.

In het VWO wordt het vak afgesloten met een project, waarin je bijvoorbeeld een informatiesysteem bouwt.

Leerlingen hebben een grote eigen inbreng en maken kennis met de nieuwste technologieën.

Wiskunde

Wiskunde is er in de smaken A, B, C en D. Bij sommige profielen ligt vast welke wiskunde je krijgt, bij andere profielen moet je kiezen. In een schema:

	havo				vwo			
	C&M	E&M	N&G	N&T	C&M	E&M	N&G	N&T
verplicht	-	A of B	A of B	B	C of A of B	A of B	A of B	B
Keuze	A of B				D B vereist	D B vereist	D B vereist	D B vereist

In het schema hiernaast staat welke onderwerpen aan bod komen:
Overall analyse, maar meer bij wiskunde B dan bij wiskunde A of C. Bij wiskunde C en wiskunde A veel statistiek en kansrekening, bij wiskunde B nog wat meetkunde.
Hieronder zie je waar die onderwerpen in je huidige boeken staan.

	MW deel 4gt	MW deel 3havo	MW deel 3vwo
analyse	hst 1, 4, 7	hst 1, 2, 5, 6, 9, 10, 11A, 11B, 12A, 12B	hst 1, 2, 5, 6, 9, 10, 11A, 12A, 12B
statistiek/kansrek.	hst 6	hst 3, 4	hst 3, 4
meetkunde	hst 2, 5	hst 7, 8	hst 7, 8, 11B

Je ziet hiernaast ook dat wiskunde A en C veel meer dan wiskunde B en D gaan over het toepassen van wiskunde bij andere vakken of in alledaagse situaties.

In het schema zie je ook dat er bij wiskunde B en D meer van je geëist wordt dan bij wiskunde A of C. De plusjes geven aan hoe diep er op de wiskunde wordt ingegaan, hoeveel algebra (haakjes, wortels, breuken, vergelijkingen) je nodig hebt, hoe goed je moet kunnen rekenen, hoeveel tijd je erin moet investeren.

Wanneer je wiskunde leuk vindt, of wanneer je een vervolgopleiding wilt gaan doen waarbij wiskunde een grote rol speelt (bijv. een technische opleiding), dan is wiskunde B iets voor je.

Wanneer je wiskunde vooral een handig hulpmiddel vindt om praktische problemen op te lossen, en aan een vervolgopleiding denkt waarbij de rol van wiskunde wat beperkter is (bijv. psychologie, waar vooral statistiek gebruikt wordt) dan past wiskunde A misschien beter bij je.

Voor natuurkunde is wiskunde B handig, maar met wiskunde A gaat het ook.

Bij havo C&M hoef je geen wiskunde te doen, maar je kunt kiezen voor wiskunde A of B. Als je na de havo nog vwo C&M wilt doen, móet je wiskunde (A of B) gedaan hebben.

	havo		vwo			
	wisk. A	wisk. B	wisk. C	wisk. A	wisk. B	wisk. D
analyse	50%	80%	40%	60%	70%	30%
statistiek/kansrek.	50%		60%	40%		40%
meetkunde		20%			30%	30%
toepassingen	+++	+	++	++	+	+
wisk. diepgang	+	++	+	++	+++	+++
algebra nodig	+	++	+	++	+++	+++
rekensvaardigheid	+	++	+	++	++	++
studiebelasting	+	+	+	++	+++	++

Wiskunde D

Wanneer je vwo met wiskunde B gaat doen, kun je daarnaast nog wiskunde D kiezen. Dat is een uitdagend vak voor wie écht wat van wiskunde te weten wil komen, en voor wie een stevige basis wil leggen voor een exacte of technische vervolgopleiding.

Bij wiskunde D krijg je te maken met een hele nieuwe kijk op wiskunde. Een paar voorbeelden:

- Je weet dat $\sqrt{-1}$ niet bestaat maar als je nou doet alsof ie toch bestaat, kun je gewoon verder rekenen en het heeft nog echt praktisch nut ook.
- Wat is oneindig precies, en kun je daar ook mee rekenen? Het Hilbert hotel heeft oneindig veel kamers maar alle kamers zijn bezet. Als er daarna nieuwe gasten komen, kunnen we deze toch een kamer geven zonder mensen te hoeven wegsturen. Hoe zit dat?
- Priemgetallen zijn getallen die alleen deelbaar zijn door 1 en zichzelf, zoals 7 en 13. Hele grote priemgetallen spelen een belangrijke rol bij het versleutelen van gegevens die via internet worden verstuurd, bijvoorbeeld bij internetbankieren. Grote priemgetallen (denk aan meer dan 200 cijfers) zijn hiervoor zelfs te koop. Banken houden de gebruikte priemgetallen angstvallig geheim!

Als het je leuk lijkt om zulke dingen beter te begrijpen, overleg dan eens met je wiskundeleraar of wiskunde D iets voor je zou zijn.

Natuurkunde

Natuurkunde in de bovenbouw is niet alleen meer het reproduceren van wat je geleerd hebt. Er wordt van je verwacht dat je inzicht verwerft in theorieën en wetten, zodat je die ook kunt toepassen en gebruiken in eigen onderzoek. Het toepassen van formules maakt het nodig dat ook de wiskunde goed beheerst wordt.

Naast de onderwerpen uit de onderbouw, waar dieper op ingegaan wordt, zijn er ook nieuwe onderwerpen.

Veel vervolgopleidingen vragen Natuurkunde als keuzevak in het N&G profiel.

Biologie

Biologie houdt zich net als in de onderbouw bezig met onderwerpen als milieu, erfelijkheid, het menselijk lichaam etc.

Een groot verschil met de onderbouw is dat het een veel exacter vak is: er wordt in de bovenbouw gekeken naar waarom en hoe iets werkt. Dat betekent bijvoorbeeld dat je niet alleen constateert dat erfelijke eigenschappen worden doorgegeven, maar dat je veel meer kijkt naar hoe je dit uit de bouw van DNA zou kunnen verklaren.

Scheikunde in je pakket kan je bij biologie helpen, maar het hoeft niet, dus ook bij C&M of E&M kun je biologie als keuzevak doen.

Voor een aantal vervolgopleidingen (zoals geneeskunde) is biologie een verplicht vak, voor een aantal andere (sport, fysiotherapie) is het handig.

Scheikunde

In de derde klas krijg je voor het eerst scheikunde. Gedurende dit jaar komen er allerlei onderwerpen aan de orde die in de bovenbouw systematisch verder worden uitgediept: scheidingsmethoden, reactievergelijkingen, koolstofchemie, atoombouw, om enkele te noemen. Maar ook zijn er nieuwe onderwerpen zoals chemisch evenwicht.

Scheikunde in de derde klas geeft een goed beeld van de moeilijkheidsgraad van het vak in de bovenbouw.

Kies een module in de vrije ruimte

Algemeen

Naast de landelijk verplichte vakken wordt een deel van het programma in de bovenbouw havo/vwo door de school zelf ingevuld. In de vrije ruimte doet iedere leerling in de vierde klas in principe één module.

De module wordt geadministreerd als een gewoon vak. Je krijgt ook een verslag voor deze activiteit. Je wordt pas toegelaten tot het Centraal Schriftelijk Examen wanneer je examendossier is afgerond, dus wanneer je ook aan de moduleverplichting hebt voldaan. Naast de cijferlijst krijg je bij de diploma-uitreiking een certificaat waarop staat aangegeven welke module je hebt gevolgd.

Wat is een module?

Een module is een portie stof/werk in de vrije ruimte met een studielast van 80 klokuur. Het kan van alles zijn, waarbij de bedoeling is dat je je nog in iets anders verdiept dan het 'gewone' schoolwerk. Het aanbod voor de komende cursus wordt toegelicht op de volgende bladzijden.

Een heel bijzondere activiteit buiten school, bijv. topsport, voorbereidend jaar conservatorium, kan in overleg ook als module aangemerkt worden.

Wanneer je een extra vak volgt of een versterkte taal op het vwo (Duits Plus of Frans Plus), krijg je een vrijstelling voor een module. Als je een extra vak doet, mag je ook nog een module doen, als het rooster dit toelaat. Naast Duits Goethe of Frans Plus past een module waarschijnlijk niet in het rooster.

In de vierde klas kun je je aanmelden voor speciale activiteiten: tenminste 2 jaar actief zijn in de Medezeggenschapsraad, Leerlingenraad, Climaxredactie, feestcommissie of het decanaatsprogramma LOB-2. Hiervoor moet je 'solliciteren'. Deze activiteiten tellen als extra module.

Sommige modules duren een half jaar (2 blokken). Daar moet je wat meer buiten de lessen voor doen, waardoor de studielast ongeveer gelijk is aan die van modules die een jaar duren.

Aanbod modules 4H/4V 2010/2011

- tekenen
- textiele werkvormen
- fotografie
- video en film
- film maken
- LO-extra
- Spaans
- inleiding in de bedrijfseconomie
- juniormentor voor eerste klas
- Oefenen in spreekvaardigheid Engels, Duits of Frans met onderbouwleerlingen
- Onderbouwleerlingen ondersteunen bij het leren van wiskunde
- Yoga

Spelregels

- Je geeft je keuze op via je mentor.
- Je moet een eerste, tweede en derde keuze opgeven.
- De versterkte talen en de modules worden allemaal op hetzelfde moment ingeroosterd. Je kunt dus maar één hiervan volgen.
- Ook wanneer je een extra vak wilt gaan doen, moet je een module kiezen. Een extra vak is immers alleen mogelijk als het rooster dat toelaat. Op de keuzelijst kun je aangeven of je als je een extra vak krijgt, toch nog een module wilt doen.
- De modules gaan in principe alleen door als er tenminste 15 deelnemers zijn.
- Module tekenen niet mogelijk in combinatie met examenvak tekenen.
- Wanneer je geen (tweede of derde) keuze opgeeft, wordt je bij overintekening ingedeeld bij een module waar nog plaats is.

Tekenen

Tekenen: kijken naar de wereld om je heen of in jezelf. En deze wereld op het platte vlak weergeven met de hulp van een potloodje, kwastje, een blaadje papier, is een fascinerende bezigheid. Is de kleur wel goed, klopt de vorm eigenlijk wel, welk materiaal kan ik het beste gebruiken?

Brandende vragen! Bij tekenen leer je niet alleen kijken, je leert ook de juiste middelen vinden om jouw persoonlijke verhaal zo goed mogelijk op papier of doek te krijgen.

Tekenen heeft net als andere creatieve vakken zoveel mogelijkheden, dat het niet mogelijk is dit allemaal in de lessen in de onderbouw aan de orde te laten komen.

Bij deze dus een mooie gelegenheid om eens wat dieper op een aantal zaken in te gaan! Wij bieden o.a.:

Schilderen met acrylverf

Eerst op papier, daarna eventueel op doek. Kleurmenging, schildertechnieken, pasteus werken, naar de waarneming of abstract.

Modeltekenen: De menselijke figuur als onderwerp. De constructie van het lichaam, verhoudingen, plasticiteit, de karakteristiek van een pose enz.

We werken met potlood, houtskool en – later – met andere materialen.

Grafische technieken: Dit zijn technieken waarbij meerdere afdrucken van een origineel worden gemaakt. Monoprint, linoleumsnede, collage, in allerlei toepassingen en mengvormen.

Artis-tekenen: In Artis dus (met mooi weer). Tekenen naar de waarneming van – uiteraard – de dieren. Kan verder op school worden uitgewerkt tot een afrondend werkstuk.

Eigen ideeën: Welke technieken en middelen gebruik je om je idee optimaal vorm te geven? Belangrijk zijn formaat, materiaal, compositie, kleurgebruik enz. En welke stappen neem je om te komen tot datgene wat je voor ogen staat.

Textiele werkvormen

Textiel als beeldend materiaal zie je steeds vaker in de kunst zoals sieraden, hals- en hoofdversieringen en als zelfstandig kunstobject. Je kunt ook heel bewust met textiel bezig zijn, zoals met mode, accessoires of in je huis.

Waarom kies je voor bepaalde kleuren, dessins en materialen?

Bij de module textiel zal worden geëxperimenteerd met verschillende materialen en gewerkt worden met verschillende technieken.

Op basis van de experimenten en de verschillende technieken zal je o.a. komen tot ontwerpen en uitvoeren van kleding, dessins en accessoires.

Niet alleen het eindresultaat is belangrijk, maar ook de weg er naar toe!

In het laatste blok zal er n.a.v. een thema gewerkt worden aan een kledingstuk dat je kunt dragen op de jaarlijkse Modeshow in de “Melkweg”.

Fotografie

In deze module van een half jaar maak je o.a. kennis met basisbegrippen van de fotografie, zoals tijd, diafragma of witbalans. In een digitaal fotoestel zijn deze functies aanwezig, maar vaak erg ver verstopt achter knopjes en 'beeldschermmenuutjes'. Zonder al te moeilijk te doen hoop ik dat je spelenderwijs gaat leren deze functies te variëren, zodat je op een hoger niveau uitkomt dan het vakantiekiekie.

Behalve veel doen verwacht ik ook dat je een aantal dingen stomweg uit je hoofd gaat leren. Essentieel zijn bijvoorbeeld de sluitertijd-reeks of diafragma-getallen. Behalve hedendaagse techniek ook een stukje geschiedenis. Cartier Bresson staat vast op het menu. Ook oude fototechnieken, zoals cyanotypie's (blauwdruk) of zwart-wit in de doka (donkere kamer).

Met behulp van eenvoudige foto's maken we ook een animatie. Fotografie en film zitten tenslotte in elkaars verlengde. Een bezoek aan het fotomuseum (FOAM) of World Press photo is een onderdeel van de module.

De nadruk zal niet op het fotoshoppen liggen. Wat heb je nodig? Een digitale camera, het aantal megapixels is niet van belang.

Video en Film

In deze module krijg je een kijkje achter de schermen van het filmmaken. Wat zijn de mogelijkheden van de camera, welke standpunten, kaders en bewegingen hebben het meeste effect? Wat is de invloed van licht, hoe creëer je spanning enz.? Ook leer je een scenario en storyboard maken. De module duurt een half jaar en in die periode maak je kennis met enige basisprincipes, we kijken naar interessante fragmenten en maken een eigen productie, inclusief montage en geluid.

We hebben de beschikking over 5 digitale camera's en vier montagesets. Reken er wel op dat je soms extra tijd nodig hebt buiten de vaste uren.

Een 'echte' film wordt immers ook niet tussen 9 en 5 gemaakt.

Dus: als je ambities hebt als filmer, acteur of het lijkt je gewoon leuk, schrijf je dan in.

Last but not least: *natuurlijk gaan we ook voor de prijzen.*

In de loop van het jaar kijken we of er instellingen of competities zijn waar we onze producten naar op kunnen sturen.

Film maken

Deze module duurt een half jaar. In deze module maak je in groepjes een filmpje, of we maken met z'n allen een korte speelfilm. We bedenken samen waar dat over zal gaan.

Vervolgens maken we een draaiboek, verfilmen en monteren het.

Met onze reportages of korte speelfilm dingen we mee met de inzendingen voor het Nederlands Filmfestival voor Scholieren, waarbij de film *Une belle histoire* vorig jaar een reis naar Griekenland won, waar het internationaal filmfestival Camera Zizzanio plaatsvindt. Maar wil je hier kans maken, moet je er wel echt voor gaan! Film maken is echt heel leuk, maar een beetje zwaaien met de camera is er in deze module niet bij.

Op www.mlaweb.nl/film staan voorbeelden. Mail mij even als je de inlogcode hiervoor wil zodat je de filmpjes kan bekijken:

jaspervreken@mla.msa.nl

'*De stopklas*,' 2009-2010, korte speelfilm. Winnaar MLA Filmfestival.

'*Poortbeleid*' en '*Door de school rennende burka's*', 2008-2009.

LO-extra

Een LO-cursus duurt gemiddeld genomen vier weken. Er is een rijk aanbod qua activiteiten en qua niveau als je alle cursussen van de vierdeklas optelt bij die voor de examenklassen.

Bovenop het voor elke leerling verplichte aantal van zes cursussen in het standaardaanbod, bestaat er de mogelijkheid om een Module LO-extra te doen. Die bestaat ook uit een pakket van in totaal zes cursussen. Binnen dat aantal moet een leerling een behoorlijke afwisseling in zijn keuzes realiseren die door de eigen LO-docent en in overleg met de leerling ook bijgestuurd kan worden.

Over het geheel van de verplichtingen voor het standaardpakket in combinatie met die voor de Module LO-extra, is inhoudelijke variatie een sleutelbegrip. In het totale aantal cursussen van twaalf dat je aan het einde van de opleiding gevolgd hebt, moet die afwisseling dus goed zichtbaar zijn. Een module LO-extra die uitsluitend bestaat uit basketbal- en voetbalcursussen is dus niet mogelijk.

In de cursusband van de examenklassen 5havo en 6vwo op maandag 5^e lesuur, zit nog meer variatie dan in het LO-aanbod van 4havo en 4vwo. Binnen dat cursusaanbod kiezen de leerlingen die de Module LO-extra doen hun cursussen. Je draait dan dus mee met leerlingen die tenminste een leerjaar hoger zitten. In elk geval begin je met de cursussen voor de Module LO-extra in de vierde klas, doet in dat schooljaar het grootste deel en maakt het, indien dat nog nodig is, af als je in de examenklas zit.

De diverse cursussen van de Module volg je bij verschillende LO-docenten, maar de beoordeling daarvan en de aftekenbevoegdheid ligt bij je eigen gymleraar. Je neemt zelf initiatief om de intekening voor de te volgen cursussen te regelen en je bent zelf verantwoordelijk voor het contact daarover met je eigen, vaste LO-docent in de bovenbouw.

Spaans

¡Hola chicos y chicas! Aquí, en este librito, el profesor os presenta un curso básico de la lengua española para el curso 2011 - 2012.

In deze module krijg je een beginnerscursus Spaans. Na korte tijd kun je bovenstaande zinnen probleemloos lezen en begrijpen. Na een jaar kun je zeker en al heel zelfstandig eenvoudige gesprekken voeren. Om dat te leren heb je per week één ingeroosterd lesuur. In de lessen wordt, naast de vereiste basisgrammatica, aandacht besteed aan alle vaardigheden: spreken, luisteren, lezen en aan het schrijven van eenvoudige zinnen. Af en toe krijg je ook een toets om te bepalen op welk niveau je de taal al verstaat en begrijpt en wat je op dat moment aan woorden en grammatica beheerst.

In de lessen wordt veel gedaan. Er wordt van jou vooral verwacht dat je je actieve kant laat zien in woord en werk. Naast de lessen krijg je ook wat huiswerk op. Je hoeft voor Spaans echter geen extra KWT te bezoeken. Als je actief meedoet, leer je al snel wat spreken en verstaan!

Al doende pik je ook nog het nodige mee van de rijkdom in de Spaanse en de Latijns-Amerikaanse cultuur. Ruim drie eeuwen geleden was het Spaans de taal van een wereldrijk waarin de zon nooit onderging, nu kun je je er heel goed mee redden in vrijwel geheel Zuid- & Midden-Amerika. In 'los Estados Unidos de América' is het zelfs de tweede taal.

Wie niet een extra inspanning wil leveren om wat woordjes te leren, wie tijdens de les liever achterover hangt of slechts komt om wat te 'chillen', moet beslist niet voor deze module kiezen. Je wordt namelijk geacht actief en 'erbij' te zijn. Op Studieweb kun je bij de huidige 5vwo nog wat aanvullende informatie vinden uit de afgelopen jaren. In mei, kort voor het einde van deze cursus, bestaat de mogelijkheid om als werkweek een taalreis naar Salamanca te maken met de lesgroep van 4havo / 4vwo. Een mooi en zinvol doel voor de cursus zelf en een uitgelezen mogelijkheid om alle opgedane kennis en vaardigheden in een echte Spaanse praktijk toe te passen.

Inleiding in de bedrijfseconomie

Wil jij graag weten waarom:

- het bezoeken van een groot internationaal bedrijf leuk is?
- het voetbal van Ajax een invloed heeft op de aandelenkoers?
- de voetbalplaatjes van de Albert Heijn zo'n groot succes zijn geweest?

Dan is dit de module die je moet kiezen.

Voor deze module wordt een sterke motivatie en gedrevenheid gevraagd. Je moet bereid zijn om buiten schooltijd iets te doen, literatuur te lezen, en niet vies zijn om groepswork te doen. Weet je nu al dat je economie, international business and languages of bedrijfseconomie gaat studeren, laat deze module dan niet aan je voorbij gaan!!!

In de eerste acht weken van de module werken we elke week aan een probleem. Dat probleem begint bijna altijd met een tv-fragment en volgens een procedure proberen jullie antwoorden te vinden om dit probleem op te lossen binnen disciplines van de bedrijfseconomie zoals marketing, beleggen en accounting.

Fase 1 Tijdens fase 1 gaan we in op de eerste beginselen van de marketing: hoe kunnen sportwinkels, warenhuizen, supermarkten hun klanten tevreden houden. etc. Problemen zoals de supermarktoorlog; hoe gaan de Dirk van de Broek, C1000, Aldi hiermee om? Hoe moeten zij hun klanten naar hun winkels lokken? Door betere muziek in de winkel, lagere prijzen (maar dat doet iedereen al). Hoe kunnen jullie dat oplossen? H&M en Zara (kledingwinkels) en de HEMA en de V&D (warenhuizen)

Fase 2 We bespreken hoe bedrijven aan hun kapitaal kunnen komen. We zullen daarbij dieper ingaan op de obligatiemarkt (vreemd vermogen) en de aandelenmarkt (eigen vermogen). Verder zullen we in deze fase zelf een aandelenspel spelen écht geld. Kunnen jullie de leerlingen van de vorige groepen verslaan op de beurs? Vorig jaar (2009) behaalden de leerlingen een rendement van 14,56% in 8 weken, dit jaar (2010) was het rendement van de leerlingen 10,89% in 8 weken. Heel knap! Maar kunnen jullie het beter?!! Overtuig me maar!!!!

Juniormentor voor eerste klas

Module voor enthousiaste en mensgerichte 4HAVO- en 4VWO-leerlingen met verantwoordelijkheidsgevoel die het leuk vinden om vanuit hun eigen ervaringen in de onderbouw, in samenwerking met de eersteklasmentor, eersteklassers wegwijs te maken op hun nieuwe school.

Als juniormentor verbind je je voor een heel schooljaar aan één eerste klas. In dat schooljaar begeleid je de eersteklassers in allerlei activiteiten. Van te voren bespreek je met de eersteklasmentor aan welke activiteiten je kunt bijdragen. Er is een minimum aantal activiteiten waarbij je aanwezig bent.

Denk bijvoorbeeld aan het begeleiden van de eersteklassers op de introductiedag, de verschillende eersteklas-sportdagen zoals het volleybal- en basketbaltoernooi en de 'grote' onderbouwsportdag aan het eind van het schooljaar, de eigen klassenavond en de twee onderbouwfeesten. Denk ook aan het vormgeven van acts van 'jouw klas en jouw leerlingen' voor het Open Podium van de onderbouw. Bij gebleken geschiktheid is het ook misschien mogelijk om aan het begin van het tweede jaar voor 6 dagen mee te gaan met de tweedeklaswerkweek.

De module juniormentor loopt af aan het eind van het eerste jaar als je niet mee gaat met de tweedeklaswerkweek óf aan begin van het tweede jaar na de tweedeklaswerkweek als je als begeleider meegaat op werkweek.

Het zal duidelijk zijn dat je als juniormentor de eersteklasleerlingen niet alleen behoorlijk goed leert kennen, maar dat je ook af en toe een belangrijke praatpaal voor de eersteklasleerlingen zult zijn.

Oefenen in spreekvaardigheid Engels, Duits of Frans met onderbouwleerlingen

Waarom kies je ervoor om andere talen te leren? Het antwoord dat je vaak hoort is: om goed te kunnen communiceren met mensen in andere landen. De docenten Duits, Frans en Engels op onze school onderschrijven deze doelstelling van harte en willen graag vanaf het begin in de onderbouw hun leerlingen zoveel mogelijk met spreken laten oefenen. De werktijd is daarvoor een prachtig moment. Maar één docent komt handen, of beter gezegd monden, te kort om al zijn leerlingen goed te begeleiden bij gespreksvaardigheid.

Ben je goed in een van de moderne vreemde talen? Ben je misschien wel half of helemaal Duits-, Engels- of Franstalig? En vind je het leuk om je gespreksvaardigheid extra te ontwikkelen en ervaring op te doen als hulpdocent? Kies dan voor deze module voor de taal waar je zo goed in bent! Je krijgt van een docent in de onderbouw, die je coach is, een kleine training. In goed overleg met die docent ga je een uur per week in de werktijd als hulpdocent gespreksvaardigheid aan de slag.

Zorg voor een aanbeveling van je huidige derdeklas docent. Verder is het misschien wel belangrijk toe te voegen dat de module afhankelijk is van de match van de werktijd van de leerling die de module kiest en de werktijd van de docent die de leerling in zijn /haar werktijd kan plaatsen. Soms kan de module daardoor geen doorgang vinden!

Onderbouwleerlingen ondersteunen bij het leren van wiskunde.

Module voor alle 4V/4H-leerlingen. Je moet de onderbouwstof redelijk tot goed beheersen. Daarnaast is het van belang dat je het leuk vindt om jonge medeleerlingen wegwijs te maken in de wiskunde. Je krijgt een of twee leerlingen onder je hoede, met wie je wekelijks afspreekt, bijvoorbeeld in de kw. Je wordt gecoacht door een wiskundedocent.

Yoga

Waarom Yoga?

Voor meer rust in je hoofd en lijf.

Yoga kan je helpen beter om te gaan met drukte en stress. Met yoga kom je tot jezelf en leer je je grenzen kennen. Het is leuk om te doen en kan een rustpunt zijn in jouw drukke week. Het is een goede en leuke manier om je lichaam soepel te houden en sterker te maken, en rust en evenwicht te vinden.

Als je (regelmatig) aan yoga doet, kun je jezelf op den duur beter ontspannen. Je zult je fitter voelen, minder gestrest en met meer zelfvertrouwen in de wereld staan.

Wat doen we in een Yogales? In de yogales leer je op een boeiende wijze hoe je jezelf goed kunt ontspannen, concentreren en rust kunt vinden, terwijl je tegelijkertijd toch lekker actief met je lichaam bezig bent. Een yogales bestaat uit verschillende onderdelen; de lichaamsoefeningen staan centraal, maar je doet ook ontspanning-, ademhaling- en concentratieoefeningen. Verschillende oefeningen kun je direct toepassen in je dagelijkse leven. Er is geen sprake van competitie, je bent vrij om je eigen grenzen te bepalen. Je hoeft even niet te presteren, je mag jezelf zijn. De lessen vinden plaats in een ontspannen sfeer, met soms muziek ter ondersteuning van de oefeningen.

Voor wie?

Of je nu een jongen bent of een meisje, sportief of a-sportief, lenig of stijf, deze yogalessen zijn voor iedereen geschikt. Wil je lekker een uurtje in de week voor jezelf en relaxen? Doe dan mee!

Wat neem je mee?

Comfortabel zittende kleding waar je goed in kunt bewegen.